

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 07.08.1990, sp. zn. 14 Rt 118/90, ECLI:CZ:KSPL:1990:14.RT.118.1990.1

Číslo: 6/1991

Právní věta: Každé pravomocné odsuzující soudní rozhodnutí vyhlášené v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990, týkající se skutku spáchaného po 5. květnu 1945, pro trestný čin (zločin, přečin, přestupek) uvedený v § 2 odst. 1 písm. a) - f) zákona č. 119/1990 Sb. je ze zákona zrušeno a příslušný soud je povinen o něm rozhodnout podle § 2 odst. 2 citovaného zákona. Na tom nic nemění skutečnost, že čin, jehož se takové odsouzení týká, byl spáchán během výkonu trestu odnětí svobody odpykávaného za trestný čin (zločin, přečin,) přestupek), na který se vztahuje oddíl druhý, popř. třetí zákona č. 119/1990 nebo během výkonu vazby pro takový trestný čin (zločin, přečin, přestupek).

Soud: Krajský soud v Plzni

Datum rozhodnutí: 07.08.1990

Spisová značka: 14 Rt 118/90

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Rehabilitace soudní

Předpisy: 119/1990 Sb. § 2 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Plzni rozhodl, že odsouzení P. B., K. P. a B. D., kteří byli odsouzeni rozsudkem bývalého Státního soudu v Praze z 12. 5. 1950 sp. zn. Or I/V 26/50 a usnesením Nejvyššího soudu v Praze z 20. 5. 1950 sp. zn. To 388/50 za zločin velezrady podle § 1 odst. 1 písm. c), odst. 2, 3 písm. e) zákona č. 23/1948 Sb., jsou účastni soudní rehabilitace podle § 2 odst. 1 písm. b) zákona č. 119/1990 Sb. tak, že uvedená soudní rozhodnutí jsou zrušena, a trestní stíhání odsouzených zastavil.

Z odůvodnění:

Jak bylo zjištěno ze spisu bývalého Státního soudu v Praze sp. zn. Or I/V 26/50 byli F. B., K. P. a B. D. odsouzeni za zločin velezrady podle § 1 odst. 1 písm. c), odst. 2, 3, písm. e) zák. č. 231/1948 Sb., a to F. B. k trestu smrti, K. P. k těžkému žaláři na 25 let, zostřenému čtvrtletně jedním tvrdým ložem a B. D. k těžkému žaláři na doživotí, zostřeného čtvrtletně jedním tvrdým ložem. Odsouzeným byly uloženy i další tresty. Týmž rozsudkem byli dále odsouzeni za stejný zločin Č. P., V. Z., J. T., J. P., J. B., E. D., A. P. a R. Č., za zločin sabotáže podle § 37 téhož zákona Č. P., J. V. a A. V. a za zločin velezrady podle § 1 odst. 1 písm. c), odst. 2 téhož zákona J. B. S výjimkou prvních tří jmenovaných šlo v ostatních případech o osoby podléhající vojenské soudní pravomoci. Trestné činnosti se měli F.

B., K. P. a B. D. dopustit podle skutkových zjištění, uvedených ve výroku rozsudku tím, že v létě a na podzim 1949 v trestnici pro muže na Borech v Plzni jako trestanci, odsouzení státním soudem pro těžké politické delikty za zvláště přitěžujících okolností se navzájem spolčili, aby se pokusili zničit a rozvrátit lidově demokratické zřízení, společenskou a hospodářskou soustavu republiky, zaručené ústavou. S. B. byl popraven dne 23. 5. 1950. K. P. zemřel během výkonu trestu dne 10. 6. 1959 a B. D. byl propuštěn dne 10. 5. 1960 na svobodu na základě amnestie prezidenta republiky ze dne 9. 5. 1960. Rehabilitační řízení na základě zákona č. 82/1968 Sb. o soudní rehabilitaci na výše uvedených skutečnostech nic nezměnilo.

Zástupce prokuratury u neveřejného zasedání vyslovil názor, že nemůže být provedeno rehabilitační řízení a vydáno rozhodnutí podle § 2 odst. 2 rehabilitačního zákona, aniž by předtím obdobné rozhodnutí nebylo vydáno ohledně předchozích odsouzení, týkajících se týchž osob. (S. B. byl odsouzen rozsudkem státního soudu ze dne 8. 12. 1948 sp. zn. Or I 241/48 k 5 rokům těžkého zostřeného žaláře, K. P. byl odsouzen rozsudkem státního soudu ze dne 3. 6. 1949 sp. zn. OR I 742/49 k 7,5 rokům těžkého zostřeného žaláře a B. D. byl odsouzen rozsudkem státního soudu ze dne 15. 3. 1949 sp. zn. Or I 79/49 k 5 rokům těžkého zostřeného žaláře, všichni za zločin přípravy úkladů podle § 2 zákona č. 50/1923 Sb.). Poukazoval přitom na skutečnost, že nyní posuzovaného jednání se odsouzení dopustili v podmínkách výkonu trestu, na což dopadá režim § 20 rehabilitačního zákona, tzn. nejprve musí dojít ke zrušení rozsudků, z nichž odsouzení vykonávali příslušné tresty, a teprve poté bude moci být rozhodnuto o účasti na rehabilitaci v této věci.

Krajský soud se s názorem prokurátora neztotožnil. Vycházel přitom z úvahy, že pokud byla osoba odsouzena za podmínek uvedených v § 2 odst. 1 rehabilitačního zákona pro některý z trestných činů (zločinů, přečinů, přestupků) taxativně vyjmenovaných v tomto ustanovení pod písm. a) až f), je povinností věcně a místně příslušného soudu rozhodnout podle § 2 odst. 2 citovaného zákona o účasti na rehabilitaci a zastavit trestní stíhání. Je přitom nerozhodné, zda ke spáchání posuzovaného jednání došlo v podmínkách vazby, výkonu trestu či kdekoli jinde na svobodě. Ustanovení § 20 a následujících je zařazeno v oddíle pátém pod marginální rubrikou „zrušení některých dalších rozhodnutí“. Výkladem tohoto ustanovení i s přihlédnutím k jeho systematickému zařazení v zákoně lze dovodit, že dopadá na odsouzení za delikty, které nejsou vyjmenovány v § 2 ani v § 4 rehabilitačního zákona, ale vyznačují se specifickými okolnostmi, při nichž došlo k spáchání deliktu. Vychází se přitom z předpokladu neoprávněného výkonu vazby či trestu odnětí svobody v důsledku odsouzení, které mohly tyto osoby právem pociťovat jako příkoří a reagovat na ně způsobem, jenž byl znovu označen za trestný. To znamená za takovou trestnou činnost, které by se osoba, nebýt nezákonného odsouzení, patrně vůbec nedopustila. Při splnění podmínky, že nově spáchaný čin neměl za následek smrt, těžkou újmu na zdraví nebo škodu velkého rozsahu, rozšiřuje ustanovení § 20 okruh deliktů podléhajících rehabilitaci a k návrhu odsouzeného nebo jiné oprávněné osoby umožňuje zrušení rozhodnutí odsuzující za čin spáchaný během výkonu trestu odpýkávaného na podkladě dříve zrušeného rozhodnutí nebo během výkonu vazby, která takovému rozhodnutí předcházela. Výklad ustanovení § 20 navrhaný prokuraturou by ve svém důsledku znamenal nevýhodnější postavení odsouzených, neboť by vyžadoval ve smyslu § 21 odst. 1 podání návrhu ve věci, kde jsou splněny jinak podmínky pro rozhodování soudu z úřední povinnosti podle § 2 a navíc by toto rozhodnutí činil závislým na provedení rehabilitace v jiné trestní věci.

Krajský soud proto nevyhověl návrhu prokurátora a po přezkoumání odsuzujícího rozsudku ze spisu býv. Státního soudu v Praze sp. zn. Or I/V 26/50 rozhodl o účasti F. B., K. P. a B. D. na soudní rehabilitaci podle § 2 odst. 1 písm. b) rehabilitačního zákona, ohledně jmenovaných prohlásil za zrušený citovaný rozsudek státního soudu a usnesení nejvyššího soudu, jímž bylo rozhodnuto o odvolání, a zastavil trestní stíhání pro výše vyjmenovaný zločin. Ohledně zbylých odsouzených krajský soud nerozhodoval, neboť jde o osoby podléhající vojenské soudní pravomoci, u nichž provede rehabilitační řízení vyšší vojenský soud.